



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

1

לפני כבוד השופט מגן אלטוביה

המבקש: אשר תורגמן
ע"י ב"כ עוה"ד חנוך ארליך ושגיא דותן

נגד

המשיבה: פלוס 500 ישראל בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד אהוד ארצי, רן פלדמן ודביר רוזנפלד

2

החלטה

3

4

5

לפני בקשה לאישור תביעה ייצוגית במסגרתה מבוקש כדלהלן:

6

7

א. להגדיר את הקבוצה המיוצגת כלקוחות המשיבה אשר החזיקו מכשיר פיננסי בעת הפסקת מסחר כלשהי בזירת הסוחר של המשיבה שבוצעה ביוזמת המשיבה, בתקופה של 7 שנים קודם להגשת הבקשה.

8

9

10

11

ב. לקבוע כי המבקש ישמש כתובע הייצוגי ובא כוחו יהא בא כוח התובע המייצג.

12

13

14

15

ג. לחייב את המשיבה לשלם לכל אחד מחברי הקבוצה פיצוי בגין הנזק שנגרם כתוצאה מהפסקת המסחר היוזמת בזירת המשיבה בכל אחד מהמכשירים הפיננסיים לרבות המכשירים המפורטים בסעיף 11 לתקנון המשיבה, בתקופה של 7 שנים קודם להגשת הבקשה.

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

ד. לקבוע הוראות לעצירת המסחר בזירה, לרבות: המקרים בהם רשאת המשיבה להפסיק המסחר; זהות האורגן הרשאי להחליט על הפסקה כאמור; הגורמים לרבות: לקוחות המשיבה, רשות ניירות ערך והציבור, שהפסקת המסחר ופרטיה יובאו לידיעתם לרבות: מועד קבלת ההחלטה, הטעם לקבלת ההחלטה ונסיבותיה, המכשירים הרלבנטיים ומשך הזמן שבו הופסק המסחר בכל מכשיר פיננסי; הפיצוי שיוצע בקשר עם ההפסקה.

ה. מינוי בעל תפקיד שיפקח על ביצוע פסק הדין.



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס500 ישראל בע"מ

רקע

1
2
3 המשיבה מפעילה זירת סוחר מקוונת למסחר במכשירים פיננסיים המבוססים על שערי מדדים, מטבעות
4 וסחורות בבורסות שונות בעולם לפי נתונים ומידע שהיא מקבלת מגופים חיצוניים בזמן אמת, כאשר היא
5 משמשת צד נגדי לעסקאות לקוחותיה. דהיינו, כאשר לקוח מבצע עסקה במכשיר פיננסי הוא מבצע את
6 העסקה מול המשיבה בין אם מדובר בקניה ובין אם מדובר במכירה של אותו מכשיר.
7

8 במסגרת פעילותו אצל המשיבה, רכש המבקש 12 אופציות Put 9400 יולי 2016 על מדד ה-DAX (להלן:
9 "האופציות"). ביום 24.6.2016 ביקש המבקש למכור את האופציות אולם לא ניתן היה לבצע את המכירה.
10 במענה לפניית המבקש השיבה המשיבה, עוד באותו יום בשעה 11:46:

11
12 "ברצוני ליידע אותך כי בעקבות משאל האיחוד האירופי בבריטניה, אשר נערך ביום
13 חמישי 23.6.2016, הכלי גרמניה 30 וכל האופציות על כלי זה לא היה זמינים למסחר,
14 מכיוון שכלי חווה תנודתיות גבוהה מאוד בשוק, אשר יצרה מרווח גדול מהרגיל.
15 תוצאות המשאל גרמו לאי יציבות מאוד גדולה בשוק האירופי.
16 מכיוון ש-CFD הינם כלים ממונפים, תנועת השוק הלא יציבות הללו גרמו למרווח
17 רחב מאוד יחסית למרווח הרגיל, וזה יצר סיכון גבוה לסוחרים. לפיכך, פלוס500
18 נקטה את הפעולות הדרושות על מנת להקטין את הסיכון הזה.
19 במקרים אלו, הכלי עלול להופיע כלא זמין למסחר.
20 אני מודה לך על הבנתך".

21
22 פנייה נוספת של המבקש אל המשיבה, באותו היום, נענתה בהודעה לפיה פנייתו הועברה לצוות בכיר לבדיקה.
23
24 ביום 7.7.2016 פנתה אל המבקש המשיבה, כדלהלן:

25
26 "אנו מודים לך פעם נוספת על סבלנותך בעוד נבדק נושא אי זמינותה של האופציה
27 פוט 9400 יולי גרמניה 30 בבוקר ה-24/06/2016. ברצוננו להסביר שוב את הסיטואציה
28 בה נתקלת, בתקווה שנוכל להבהיר את העניין.
29 ביום שישי, ה-24/06/2016, פורסמו תוצאותיו של משאל העם אשר נערך בבריטניה
30 בנוגע לעזיבתה של בריטניה את האיחוד האירופאי. עקב פרסום התוצאות השוקים
31 האירופאיים חוו ירידה דרמטית אשר השפיעה על כלל הכלים המוצעים למסחר,
32 לרבות המדדים האירופאיים והאופציות המתבססות על אותם המדדים.
33 בהמשך לפנייתך אלינו ולתשובה אשר ניתנה לך ביום 24/06/2016, היות והינך לקוח
34 מוערך ולפנים משורת הדין, ברצוננו להציע לך סכום של 1638 אירו על מנת להסדיר
35 את תלונתך באופן אשר יהיה לשביעות רצונך. סכום זה חושב בהתאם לשער הגבוה
36 ביותר אשר התקיים בשוק בבוקר של 24/06/2016.



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

1 אנא אשר את קבלת הצעתנו להסדרת תלונתך וכי לא נותרו לך טענות כנגד פלוס 500
2 ישראל בנוגע לנושא זה. לאחר קבלת האישור, נבצע הוספת הסכום המדובר לחשבון
3 המסחר שלך. הסכום אשר יתווסף יהיה שווה הערך בשקלים לסכום באירו.
4 אנו מודים לך על ההבנה ושיתוף הפעולה וממתינים לתשובתך".

6 במענה לפניית המשיבה, דרש המבקש פיצוי בסך 10,000 אירו. חלופת תכתובות נוספת בין הצדדים לא
7 הבשילה לכדי הסכמה ומכאן בקשת האישור.

טענות המבקש

11 א. המשיבה הפסיקה את המסחר ביום 24.6.2016 שעה שהמבקש היה מעוניין למכור את האופציות
12 שהכין מבעוד מועד מתוך הערכה (הימור) באשר לתוצאות משאל העם בבריטניה אודות ההתנתקות
13 מהאיחוד האירופאי.

15 ב. המשיבה הפסיקה את המסחר באופציות במשך כשעה וחצי בזמן שהמסחר במכשיר פיננסי נגדי
16 שירד בשיעור 76.51% המשיך כסדרו, אף שגם הוא נסמך על ציטוט של אותו נכס בסיס (בורסת ה
17 – 30 בגרמניה DAX).

19 ג. המשיבה לא חידשה את המסחר באופציות במשך כשעה וחצי גם כאשר היה ברור לה שלא נפל כשל
20 בציטוטים שהועברו אליה מספקי הציטוטים.

22 ד. הפסקת המסחר היזומה, כמו גם הפסקות מסחר נוספות בהן נקטה המשיבה כדי לחלץ את עצמה
23 ממצב הפסדי, אינו חדש, והוא מהווה הפרה של הוראות סעיפים 44ד, 44ג (ב), 1(1), 4(ו) – 5(5), 44ז
24 (א), 44ח (א) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1969.

26 ה. הפסקת המסחר האמורה על ידי המשיבה מהווה הפרה של הוראות תקנה 8 (א) לתקנות ניירות ערך
27 (זירת סוחר לחשבונו העצמי), התשע"א – 2014.

29 ו. הפסקת המסחר האמורה על ידי המשיבה מהווה הפרת חובה חקוקה כמשמעותה בסעיף 63
30 לפקודת הניזקין.

32 ז. הפסקת המסחר האמורה על ידי המשיבה מהווה רשלנות כמשמעותה בסעיף 35 לפקודת הניזקין.

34 ח. הפסקת המסחר האמורה על ידי המשיבה מהווה הפרת חוזה שנכרת בין המבקש לבין המשיבה ויש
35 בה גם משום הפרת חובת תום הלב, הקבועה בסעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), התש"ל – 1973.



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

- 1 ט. בהפסקת המסחר האמורה התעשרה המשיבה על חשבון המבקש ולקוחותיה שלא כדין כמשמעותו
2 בסעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט – 1969.
3
4 י. המידע אודות היקף הנזק שנגרם למבקש ולחברי הקבוצה מצוי בידי המשיבה, ועל כן, עם קבלת
5 בקשת האישור יש להורות למשיבה לחשוף את כל הפרטים בדבר מספר הלקוחות שהחזיקו מכשיר
6 פיננסי אצל המשיבה בזמן הפסקה יזומה של המסחר במכשיר הפיננסי בתקופה של 7 שנים שקדמו
7 להגשת התביעה.
8
9 יא. למבקש עילת תביעה נגד המשיבה כמפורט בסעיף 3 ופרטים 1 ו/או 4 ו/או 5 לתוספת בחוק
10 ותובענות ייצוגיות, תשס"ו – 2006.
11
12 יב. השאלות המהותיות של עובדה או משפט הנוגעות לעילותיו של המבקש נגד המשיבה משותפות
13 לכלל חברי הקבוצה ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו לטובת הקבוצה.
14
15 יג. המבקש פועל בתום לב והוא ובאי כוחו ייצגו את הקבוצה המיוצגת כראוי.
16
17 יד. בנסיבות המתוארות בבקשת האישור תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה, מאחר
18 ומדובר "בסכום נמוך יחסית מבחינתם של מרבית הלקוחות", וקבלת הסעדים בתביעה במלואם
19 תאפשר אכיפת נורמות התנהגות ראויות על ידי תיקון תקנון המשיבה.
20
21
22 טענות המשיבה
23
24 א. המסחר בזירת הסוחר שמפעילה המשיבה, נעשה על יסוד ציטוטי מחירים המתקבלים אצל
25 המשיבה מאת ספקי הציטוטים. ציטוטים אלה משמשים כבסיס לביצוע העסקאות בזירה וכן
26 לצורך חישוב הביטחונות שנדרשים מכל לקוח כתנאי לביצוע עסקאות על ידו.
27
28 ב. הפסקות המסחר אליהן מתייחס המבקש הינן מנגנון הגנה המופעל אוטומטית בזמן אמת ולא
29 ביוזמת המשיבה, בהתאם לקריטריונים שנקבעו מראש ונועד בראש ובראשונה להגן על לקוחות
30 המשיבה (להלן: "מנגנוני ההפסקה"). לעיתים עשויים להתקבל "ציטוטים שגויים או תקולים"
31 מספקי הציטוטים של המשיבה ו/או מהבורסות בהן נסחרים נכסי הבסיס. בהתרחשות מקרים
32 כאלה, כנהוג בזירות סוחר בעולם ובישראל מופעל באופן אוטומטי מנגנון הגנה שתכליתו "מיתון
33 תנודות" המפסיק באופן אוטומטי את המסחר במכשיר הפיננסי עד לבדיקה כי הציטוטים
34 המתקבלים אכן נכונים ומשקפים את השוק מהימנה וכי לא נגרם עיוות של תנאי השוק.
35
36 ג. מידע אודות קיומם והפעלתם של מנגנוני ההפסקה מפורט בהסכם שבין המשיבה לבין לקוחותיה,
37 הנחתם קודם לתחילת המסחר.





המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

- 1
2 ד. מנגנוני ההפסקה פועלים באופן סימטרי הן על המכירה והן על הרכישה של מכשיר פיננסי וללא
3 קשר להפסד או לרווח הגלום באותה פוזיציה בנקודת הזמן בו מופעל מנגנון ההפסקה.
4
5 ה. המבקש פועל בחוסר תום לב, מאחר שבעקבות האירוע ניתנו לו הסברים אודות אופן פעולת
6 המשיבה ולפנים משורת הדין הוצע לו פיצוי "שחושב בהתאם למכשיר הפיננסי אליו התייחס
7 המבקש בפנייתו". המבקש ביקש לנצל את הגינות המשיבה וניסה לסחוט סך של 10,000 אירו, ללא
8 כל פירוט. משנדחתה דרישתו הגיש המבקש את בקשת האישור "לצורך הפעלת לחץ פסול על
9 המשיבה". המבקש המשיך לסחור בזירת הסוחר שמפעילה המשיבה בהיקף של מעל 52,000 ₪ ב
10 3,245 פעולות מסחר, גם לאחר קרות האירוע עליו הוא מלין כעת, ובכך יש כדי ללמד שבקשת
11 האישור היא עוד ניסיון סחיטה מצד המבקש ואין מדובר בטענות כנות.
12
13 ו. אשר לדרישות חוק תובענות ייצוגיות. בקשת האישור חסרה כל תשתית עובדתית, מבוססת על
14 "תיאורית קונספירציה מטעה" ואינה נתמכת בחוות דעת מומחה (חוות דעת מומחה מטעם המבקש
15 הוגשה רק במענה לתשובת המשיבה – מ.א.).
16
17 ז. התובענה הייצוגית אינה מעוררת שאלות משותפות לכל חברי הקבוצה, היא אינה הדרך היעילה
18 וההוגנת להכריע במחלוקת והמבקש חסר תום לב.
19
20 לציין, כי לתמיכה בטענותיה הגישה המשיבה חוות דעת מטעם פרופ' קלעי (להלן: "חוות דעת קלעי" ו-
21 "פרופ' קלעי") ובמענה הגיש המבקש חוות דעת מטעם ד"ר טל מופקדי (להלן: "חוות דעת מופקדי" ו-
22 "ד"ר מופקדי"). במענה לחוות דעת מופקדי הוגשה חוות דעת משלימה מטעם פרופ' קלעי.
23
24
25

דין

- 26
27 1. תכליתו של חוק תובענות ייצוגיות, לקדם מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לאכוף את הדין
28 ולהרתיע מפני הפרתו, ליתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין ולנהל תביעות ביעילות ובהגינות (סעיף
29 1 לחוק תובענות ייצוגיות).
30
31 2. סעיף 4 (א) (1) לחוק תובענות ייצוגיות, מסדיר את התנאים להגשת בקשה לאישור תובענה ייצוגית,
32 וכך הוא קובע:
33
34

"אלה רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן:



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס500 ישראל בע"מ

1 (1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3 (א) (תביעה בעניין המנוי
 2 בתוספת השנייה – מ.א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפת
 3 לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה;
 4 ... (2)
 5 "... (3)

7 סעיף 8 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, מסדיר את התנאים לאישור תובענה ייצוגית, וכך הוא קובע:

9 "בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית אם מצא שהתקיימו כל אלה:

- 10 (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל
 11 חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
 12 (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות
 13 העניין;
 14 (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך
 15 הולמת; הנתבע לא רשאי לערער על החלטה בענין זה.
 16 (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום
 17 לב.
 18 "...

19 3. מכאן, שכתנאי מרכזי על המבקש להוכיח כי עילת תביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה
 20 ומשפט המשותפות לכלל החברים בקבוצה וקיים סיכוי סביר ששאלות אלה יוכרעו לטובת
 21 הקבוצה.

23 4. סעיף 44 לחוק ניירות ערך, קובע:

25 "חברה בעלת רישיון זירה תעמוד, בכל עת, בתנאים הקבועים בסעיף 44 יג (ב) (1),
 26 (2), (4) ו- (5)".

28 סעיף 44 יג (ב) (4) לחוק ניירות ערך, קובע:

30 "לחברה מיומנות טכנית ואמצעים מתאימים לצורך הפעלת זירת הסוחר באופן
 31 שיבטיח את יציבות הזירה, אמינותה, זמינותה ואבטחת המידע שבה".

33 סעיף 44 יז (א) לחוק ניירות ערך, קובע:

35 "חברה בעלת רישיון זירה תנהל את זירת הסוחר באופן תקין והוגן"

37 סעיף 44 כא (א) לחוק ניירות ערך, קובע:





המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

1
2 "חברה בעלת רישיון זירה אחראית לנזק שנגרם ללקוח כתוצאה מכך שהפרה הוראה
3 מההוראות לפי חוק זה, או כלל בתקנונה שנקבע לפי סעיף 44ח".

4
5 .5 בהסכם המשתמש שצירפה המשיבה לתשובתה (נספח 2), נקבע:

6 "הסכם משתמש זה, ביחד עם תנאי ההודעה בדבר גילוי אודות סיכונים, מדיניות
7 ביצוע הוראות, המדיניות בדבר איסור הלבנת הון, מדיניות הפרטיות, מדיניות ניגוד
8 העניינים (ביחד: "הסכם הלקוח"), מהווים חוזה מחייב משפטית בינינו.
9

10 ...
11 בכפוף לכך שתמלא את התחייבויותיך לפי הסכם הלקוח, אנו עשויים להתקשר עמך
12 בעסקאות CFDs בניירות ערך בודדים, סלי ניירות ערך, מדדים, מטבעות, סחורות,
13 ומתעות יקרות וסיגים. אנו נתקשר בכל העסקאות לפי הסכם הלקוח, בתור שולח ולא
14 בתור שלוח שלך. אנו נתייחס אליך כאל לקוח שלנו, והנך מסכים להתקשר בהסכם
15 הלקוח, לעניין כל העסקאות, בתור שולח ולא בתור שלוח עבור כל אדם אחר.
16

17 חלק ראשון – אזהרות

18 הפעילות בזירת הסוחר אינה מתבצעת בבורסה ועל כן הלקוח כפוף לסיכונים, לרבות
19 במקרה של חדלות פירעון של הזירה או של חברה אחרת שהיא צד נגדי לעסקאות עם
20 הלקוח;

21 בפעילות במסחר יש לחברה, בין השאר, אינטרסים מנוגדים לאינטרסים של הלקוח;
22 היא המוכרת כשאתה הקונה והיא הקונה כשאתה המוכר, לכן יתכנו מצבים שבהם
23 החברה תרוויח כשלקוח מפסיד;

24 ...
25 פעילות ממונפת כרוכה בסיכון ממשי של אבדן מלוא כספי ההשקעה בתוך זמן קצר;
26 המסחר בזירה כרוך בתשלום עמלות (לא קיימות עמלות מסחר);

27 ...
28 משמעות אופיים של שוקי המסחר בעסקאות הפרשים היא שלאור המינוף הגבוה
29 הכרוך בהם גם הרווחים וגם ההפסדים עשויים להיות גדולים במיוחד, ואם לא תיתן
30 הוראת סגור בהפסד או הגבלת שער, אתה עלול לשאת בהפסדים גדולים מאוד, אם
31 הפוזיציה שלך תנוע נגדך, עד למלוא גובה השקעתך (ואולם, לא תוכל להפסיד יותר
32 מן ההון בחשבון המסחר שלך).
33

34 הנך מאשר כי המסחר במכשירים מסוימים בפלטפורמת המסחר עשוי להפוך להיות
35 תנודתי מאוד ובאופן מהיר, וללא כל אזהרה או סימנים מוקדמים. לאור האמור הנך
36 מאשר ומסכים כי שמורה לנו הזכות לסגור ו/או לבטל עסקאות פתוחות בקשר
37 למכשירים אשר לטעמנו, באופן סביר, נסחרים תוך תנודתיות קיצונית חריגה ביותר,
38 לפי המחיר המצוין בפלטפורמת המסחר באותה עת, ללא הודעה מראש.
39





המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

1 הנך מאשר כי הגם שהמחירים הנקובים בפלטפורמת המסחר לוקחים בחשבון
 2 נתונים ממקורות שונים, הם אינם נלקחים ישירות ממקור מסוים כלשהו ולכן, ייתכן
 3 שלא יתאימו למחירים שמופיעים במקום אחר (כולל מחירים בבורסה כלשהי). הנך
 4 גם מאשר כי ביצוע העסקה שלך צמוד למחירים שאנו נוקבים בפלטפורמת המסחר,
 5 במהלך שעות המסחר, ואינו צמוד למחירים המופיעים בבורסה כלשהי. אנו
 6 משתדלים לנקוב במחירים באופן השוטף והמהיר ככל האפשר. יחד עם זאת, תנאים
 7 טכניים (כגון: קצב ומהירות העברת נתונים של רשת האינטרנט, איכות החיבור שלך
 8 לרשת האינטרנט ותנודתיות של הכלים) עלולים לגרום לשינוי במחיר הרלוונטי של
 9 הכלי בין הרגע שההזמנה מופעלת על ידיך, לבין הרגע שבו ההזמנה נקלטת על ידינו
 10 או ההזמנה מבוצעת בפלטפורמת המסחר. כמו כן, תיתכנה נסיבות שונות
 11 (כגון הפסקת מסחר בשוק, חוסר נזילות מספקת בשוק או העדר במידע מספק
 12 שמתקבל ממקורות שונים ואשר משמש אותנו לקביעת מחירים) העלולות למנוע
 13 מאיתנו לנקוב במחירים בפלטפורמת המסחר או העלולות להשפיע על המחירים
 14 הנקובים בפלטפורמת המסחר, כך שעלול להיווצר מצב בו כלי לא יהא זמין
 15 בפלטפורמה למסחר. משמעות הדבר היא שפתיחה ו/או סגירה של עסקה
 16 תתאפשרנה במועד מאוחר יותר ובשער שונה, דבר העלול להוביל לשינוי ברווח או
 17 ההפסד הפוטנציאלי מהעסקה".

18
 19 עוד נקבע בהסכם המסחר, כי הלקוח רשאי להציע מחיר לפתיחה או סגירה של עסקה במכשיר
 20 פיננסי והמשיבה זכאית לדחות את ההצעה או להתייחס לעסקה כבטלה אם ההצעה התקבלה, בין
 21 היתר, במקרה שהמחיר הנקוב כולל טעות מובהקת, התרחש אירוע כוח עליון, התרחש אירוע הפרה
 22 בקשר ללקוח או הייתה חריגה מסכום הביטחונות.

23
 24 בסעיף 16.1 להסכם פורטו נסיבות שיראו אותם ככוח עליון ובכלל זה פעולה, אירוע או התרחשות
 25 אשר לפי דעת המשיבה מונע ממנה לקיים שוק מסודר באחד או יותר מהמכשירים הפיננסיים
 26 הנסחרים אצלה; השעיה, הלאמה, החרמה ממשלתית, נטישה או סגירת בורסה או כשל של כל
 27 מכשיר עליו מבוסס המחיר הנקוב של מכשיר בזירת המסחר של המשיבה; התרחשות או תזוזה
 28 מופרזת ברמת עסקה כלשהי; התפרקות או כשל בשידור, תשדורת או מתקני מחשב, הפרעת חשמל
 29 או כשל של ציוד אלקטרוני או תקשורת; הימנעות מצד גורמים המנויים בסעיף 16.1.5 מלבצע את
 30 התחייבויותיהם.

31
 32 במקרה שאירוע כוח עליון מתקיים רשאית המשיבה לשנות את דרישת הביטחונות, לסגור עסקאות
 33 פתוחות לפי מחירי סגירה ראויים לדעתה, להשהות או לשנות את הסכם הלקוח, לשנות את שעות
 34 המסחר עבור עסקה מסוימת ולבטל את העסקאות הפתוחות במכשירים המושפעים.

35
 36 6. אין חולק שביום 24.6.2016 הייתה הפסקה במסחר באופציות באופן שמנע מלקוחות המשיבה בהם
 37 המבקש לסחור באופציות בדרך של קניה או מכירה.



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

- 1
2 כבעלת זירת סוחר, המשיבה היא האחראית לקיים מסחר שוטף במכשירים הפיננסיים שהיא
3 מציגה לקהל לקוחותיה בזירת הסוחר, הן מכוח הוראות חוק ניירות ערך והן מכוח התקשרותה
4 בהסכם המסחר וחובותיה החוזיות. לפיכך ומשאין חולק שהייתה הפסקת מסחר באופציות ביום
5 24.6.2016, על המשיבה להוכיח שביום 24.6.2016 התקיימו נסיבות אשר הקימו לה זכות או
6 אפשרות חוקית להפסיק את המסחר באופציות.
7
8 מעבר לכך, ואפילו יימצא שהייתה למשיבה זכות או אפשרות חוקית להפסקת המסחר באופציות,
9 עליה להוכיח שבנסיבות שהיו ביום 24.6.2016 לא הייתה לה חובה להחזיר את המסחר באופציות.
10
11 הפסקת המסחר באופציות
12
13 7. בבסיס ההתקשרות בין המשיבה לבין לקוחותיה בהסכם המסחר גלומה הציפייה של לקוחות
14 המשיבה שהמסחר בזירת הסוחר יהיה שוטף, יעיל והוגן. כך גם עולה מהוראות חוק ניירות ערך
15 הנוגעות לזירת סוחר.
16
17 8. ממכתב התשובה של נציגת המשיבה מיום 24.6.2016 (נספח 5 לתשובת המשיבה לבקשת האישור),
18 עולה כי "בעקבות משאל האיחוד האירופי בבריטניה, אשר נערך ביום חמישי 23.6.2016, הכלי
19 גרמניה 30 וכל האופציות על כלי זה לא היו זמינים למסחר, מכיוון שכלי זה חווה תנודתיות גבוהה
20 מאוד בשוק, אשר יצרה מרווח גדול מהרגיל. תוצאות המשאל גרמו לאי יציבות מאוד גדולה בשוק
21 האירופאי. לפיכך, פלוס 500 נקטה את הפעולות הדרושות על מנת להקטין את הסיכון הזה".
22
23 מהודעה זו, עולה כי בזמן אמת לא נטען על ידי המשיבה שהפסקת המסחר באופציות נבעה מ"כוח
24 עליון" ואף לא נטען שמדובר ב"כשל בהעברת הנתונים הנוגעים ל"כלי גרמניה 30" או לאופציות
25 באופן המונע מהמשיבה לנקוב במחיר האופציות, נסיבות אשר בעטיין אפשר שהייתה למשיבה
26 הצדקה לסגירת המסחר באופציות.
27
28 9. מההודעה האמורה עולה, כי ההצדקה לסגירת המסחר באופציות נובעת מהתנודתיות הגבוהה
29 מאוד של הכלי גרמניה 30. מכאן, מתעוררת השאלה האם על פי הוראות חוק ניירות ערך, או
30 הוראות הסכם המסחר, זכאית הייתה המשיבה להפסיק את המסחר ולמנוע מלקוחותיה למכור
31 את האופציות אותן רכשו מהמשיבה קודם לכן, כאשר עקב תוצאות משאל העם בבריטניה וירידת
32 מדד גרמניה 30 סביר להניח שמכירת האופציות למשיבה תגרום לה הפסד.
33
34 10. בתשובתה לבקשת האישור, טענה המשיבה כי הפסקת המסחר "אינה אלא פועל יוצא של מנגנון
35 הגנה שהופעל אוטומטית וגרם לעצירת המסחר", וכי מנגנון זה הופעל כדי "להבטיח מסחר הוגן,



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

1 ללא עיוות, ולמנוע הפסדים שעלולים להיגרם אם היה מתאפשר מסחר תחת אותו עיוות". בהמשך
2 הבהירה המשיבה (שם, סעיפים 16 ו- 17):
3
4 "לעיתים עלול להיגרם עיוות במסחר, בגין קבלת ציטוטים שגויים או תקולים אשר עלולים להגיע
5 מספקי הציטוטים של המשיבה ו/או מהבורסות בהן נסחרים נכסי הבסיס.
6 בהתרחשות מקרים כגון אלו, כנהוג בזירות סוחר בעולם ובישראל, מופעל אוטומטי מנגנון הגנה
7 שתכליתו "מיתון תנודות" (לעיל ולהלן – "מנגנון ההגנה") המפסיק באופן אוטומטי את המסחר
8 במכשיר הפיננסי עד לבדיקה ווידוא (אוטומטי או ידני, בהתאם לסוג החריגה), כי הציטוטים
9 המתקבלים אכן נכונים ומשקפים את השוק מהימנה וכי לא נגרם עיוות של תנאי השוק".
10
11 בהתבסס על הסבר זה, טוענת המשיבה כי לא מדובר בהפסקות מסחר "שנועדו לצורך התעשרות
12 המשיבה, אלא במנגנוני הגנה המופעלים אוטומטית, בשים לב לסוג הציטוטים המגיעים מספק
13 הציטוטים, וללא כל קשר לשאלת הרווח או ההפסד של הסוחרים ו/או של המשיבה באותה נקודת
14 זמן".
15
16 טענה זו של המשיבה, אינה נראית לי. העובדה שהפסקות המסחר מבוצעות באופן אוטומטי, אינה
17 מסירה את האחריות להפסקת המסחר מעל המשיבה. אין מדובר במנגנון אובייקטיבי שמופעל על
18 ידי רשות ניירות ערך או גוף אובייקטיבי אחר, אלא במנגנון שכלל שהוא קיים, פועל הוא על פי
19 פרמטרים ותנאים שהמשיבה קבעה, ועל כן, המשיבה החייבת להפעיל את זירת הסוחר באופן
20 שוטף, יעיל והוגן, אחראית להפסקות מסחר גם אם נעשו באופן אוטומטי. אין בשימוש במילה
21 אוטומטי להסיר אחריות זו כאילו הדבר נעשה בלא שליטת המשיבה. המשיבה היא האחראית על
22 תכנות התוכנה האוטומטית והיא המזינה את הפרמטרים להפסקות אילו. עליה להוכיח משעה
23 שהתרחשה הפסקת מסחר שזו נועדה אכן לטובת לקוחותיה וכי המדדים שהוזנו כדי ליצור
24 הפסקות מסחר, עמדו בבסיס טובת הלקוחות ולא שולבו בהם דרכים להשאת רווח למשיבה.
25 בחוות דעת קלעי, מתייחס פרופ' קלעי לשלב "טרם פתיחה" כדוגמא לאופן בו מתנהלות בורסות
26 בעולם במצב של אי וודאות, עד כדי הפסקת מסחר. אלא, שפעילותה של המשיבה כזירת סוחר,
27 אינה דומה לבורסות בעולם המשמשות פלטפורמה למפגש בין קונים למוכרים. בניגוד לבורסות
28 המתוארות בחוות הדעת, המשיבה היא צד למסחר, ועל כן אין לגזור גזירה שווה מהנסיבות
29 להפסקות המסחר בבורסות שונות בעולם לבין הפסקות מסחר בה נוקטת המשיבה, אפילו אם מדובר
30 בהפסקה אוטומטית. בתקציר חוות דעתו, מתאר פרופ' קלעי מצבים בהם לכאורה הפסקת המסחר
31 מנוגדת לאינטרס של המשיבה ואף "מיטיבה עם לקוחותיה". אלא, שבסעיף 20 לחוות הדעת מציין
32 פרופ' קלעי כי "במצאות אין התאמה מושלמת בין צרכים שונים של משקיעים. משקיעים יקנו
33 חוזי הפרשים על נכסי בסיס שונים, ובדרך כלל כמות הרוכשים לא תשווה לכמות המוכרים. לכן,
34 בדרך כלל יש צורך בניהול סיכונים". דהיינו, בבחינת הפסקת המסחר הקונקרטי מיום 24.6.2016,
35 אין די בתיאוריות כלליות, אלא יש להידרש לנסיבות הקונקרטיות שהתרחשו עובר להפסקת
36 המסחר, כדי לבחון האם בבסיס הפסקת המסחר בה נקטה המשיבה באופן אוטומטי או ידני עמד



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

- 1 הצורך להגן על המסחר ההוגן בזירת הסוחר או שמא מדובר בפעולה בה נקטה המשיבה כדי למנוע
2 הפסד שהיה נגרם לה כתוצאה של מימוש האופציות שרכשו ממנה לקוחותיה.
3
4 11. ועוד. בהסכם המסחר, מתייחסת המשיבה לאפשרות שהמסחר במכשירים מסוימים "עשוי להפוך
5 להיות תנודתי מאוד ובאופן מהיר, וללא כל אזהרה או סימנים מוקדמים", ובמקרים כאלה נקבע
6 כי המשיבה רשאית "לסגור ו/או לבטל עסקאות פתוחות במכשירים הנסחרים בתנודתיות קיצונית
7 חריגה ביותר". אלא, שככל שמדובר בתנודתיות במחיר האופציות (שלא התבררה כי המסחר כלל
8 לא התאפשר בבוקר ה- 24.6.2016), זכותה של המשיבה לסגור או לבטל עסקאות קמה רק כאשר
9 אין "כל אזהרה או סימנים מוקדמים" לכך.
10
11 בענייננו, הכל ידעו על משאל העם בבריטניה ומתצהירו של מנכ"ל המשיבה אשר היה האחראי על
12 ניהול הסיכונים של המשיבה במועד הרלבנטי, מר יבגני שטוקמייסטר (להלן: "יבגני") עולה כי
13 המשיבה נערכה מראש לאירוע משאל העם בבריטניה (שם, סעיף 197 וראה גם ע' 63 ו- 64
14 לפרוטוקול הדיון מיום 26.12.2019) ואף שלחה הודעות בעניין ללקוחותיה (נספח 6 לתשובת
15 המשיבה). על כן, לא ניתן לומר שהתנודתיות בשערי נכסי הבסיס (DAX) או באופציות, התרחש
16 ללא כל אזהרה או סימנים מקדימים. משכך, אפילו היה תנודתיות קיצונית בשער האופציות או
17 נכס הבסיס, נראה כי המשיבה לא הייתה זכאית להפסיק את המסחר.
18
19 ועוד. המשיבה טענה לתנודתיות גדולה אולם לא הוצגה בפני הוכחה לתנודתיות בשער נכס הבסיס
20 או האופציות, בשונה מעלייה גדולה שהייתה צפויה בשער נכס הבסיס והאופציות, בדומה למודגם
21 על ידי המבקש ביחס לירידה הגדולה 76.51% בשער ה 9800 call (גרמניה 30) - (נספח 10 לבקשת
22 האישור). יוער, כי מחקירתו של יבגני עולה כי המידע הרלבנטי נשמר אצל המשיבה ללא הגבלת
23 זמן (ש' 2 ע' 66 לפרוטוקול הדיון מיום 26.12.2019).
24
25 12. טענת המשיבה, לפיה במנגנון הפסקת המסחר מוגדרים פרמטרים של ציטוטים ואין רלבנטיות
26 לכיווני העסקה, לבד משאינה יכולה לסייע למשיבה, מקום שהפסקת המסחר אינה מתיישבת עם
27 הוראות חוק ניירות ערך והסכם המסחר, הרי שהיא מתעלמת מהעובדה שהונצחה על ידי המבקש
28 (נספח 10), לפיה לא ניתן היה לסחור באופציות (put) ולעומת זאת באותו הזמן היה מסחר ב-call,
29 למרות שמדובר במכשיר פיננסי שנסחר תוך שינוי שער של 76.51%-, דהיינו הפסד גדול של עשרות
30 אחוזים ללקוחות שרכשו אותו קודם לפרסום תוצאות משאל העם בבריטניה. בהתאם ובניגוד
31 לטענת המשיבה כאילו הפסקות המסחר ואי חידושו ננקטו רק לצורך הגנה על המשקיעים, נראה
32 כי ההחלטות על הפסקת המסחר לא היו סימטריות ועל פניו בשלב זה, נראה כי הן פעלו לטובתה
33 של המשיבה.
34



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

- 1 בחקירת פרופ' קלעי נטען על ידי ב"כ המבקש כי תיאורטית אם יש 100 קונים ו 100 מוכרים של
2 אותו מכשיר פיננסי הפסקת מסחר של אותו מכשיר היא סימטרית, אולם כשיש 100 קונים ומוכר
3 1 הפסקת מסחר של מכשיר זה אינה סימטרית. במענה, טען פרופ' קלעי כי לכל מכשיר פיננסי יש
4 שני צדדים (קונים מוכרים) ועל כן, הפסקת מסחר היא סימטרית, אולם הוא אישר כי לא בדק מה
5 קרה בפועל בהפסקת המסחר מיום 24.6.2016 (ע' 158 לפרוטוקול הדיון מיום 26.12.2019). מאחר
6 והמשיבה המחזיקה בידיה את כל הנתונים הרלבנטיים, לא הציגה נתונים שיש בהם כדי לסייע
7 בבירור טענתה לפיה הפסקת המסחר באופציות ועיכוב חידושו נועדו רק להגן על המשקיעים, אין
8 אלא להניח שאילו היו מוצגים הנתונים הרלבנטיים מזמן אמת, הייתה מתבררת תמונה לפיה
9 המשיבה שהיא הצד הנגדי לעסקאות לקוחותיה, הרוויחה מהפסקת המסחר באופציות ועיכוב
10 חידושו. על פניו נראה בשלב זה, כי המשיבה היא שהרוויחה מכך שנמנע מהמבקש למכור את
11 האופציות בהם החזיק ביום 24.6.2016 בין השעות 10:00 עד 11:29. לציון, כי בחוות דעתו התייחס
12 פרופ' קלעי למסחר באופציות בבורסה בגרמניה (תרשים מס' 8 וטבלה מס' 3) מהם עולה בין היתר,
13 כי בשעה 10:05:32 התבצעה עסקה בשער 412.3 לעומת מסחר ביום הקודם שנע סביב שער 100
14 (שם, תרשים 8). בהתאם, נראה כי הפסקת המסחר באופציות מנעה מלקוחות המשיבה שהחזיקו
15 באופציות ביום 24.6.2016 למכור את האופציות ברווח כפי שאף אישר פרופ' קלעי (ש' 20 ע' 159
16 לפרוטוקול הדיון מיום 26.12.2019) ומשהמשיבה היא הצד הנגדי לעסקאות אלה, ברור שהיה נגרם
17 למשיבה הפסד שווה ערך לרווח של לקוחותיה.
18
- 19 13. בחקירתו הבהיר יבגני כי צוות ניהול הסיכונים אשר החזיר את המסחר, הוא צוות של פלוס 500
20 הגלובלית (ע' 60 לפרוטוקול הדיונים מיום 16.12.2019). בחוות דעתו ציין קלעי כי במסגרת ניהול
21 הסיכונים של המשיבה, פלוס 500 הגלובלית לוקחת את הצד השני של כל העסקאות הפתוחות של
22 המשיבה (שם, סעיף 21). אם אכן כך היה בפועל, נראה כי צוות ניהול הסיכונים המפסיק ו/או מחדש
23 את המסחר בזירת הסוחר של המשיבה נגוע אף הוא בניגוד עניינים.
24
- 25 14. עוד עלה מחקירתו של יבגני שהפסקת המסחר ביום 24.6.2016 הייתה מאוד מאוד חריגה ולמעשה
26 לא הכיר עוד אירוע דומה וכל ההפסקות הקודמות שהכיר היו לזמן קצר שלא השפיע בשום צורה
27 על הלקוח (ש' 18 ע' 75 לפרוטוקול הדיון מיום 26.12.2019). חריגות האירוע והעובדה שהפסקת
28 המסחר השפיעה על המבקש ודומים לו, מצדיקה אף היא בחינה מעמיקה של הסיבות להפסקה
29 האמורה.
30
- 31 15. יש באמור עד כאן כדי לשכנעני שקיימת אפשרות סבירה שהפסקת המסחר באופציות בה נקטה
32 המשיבה ביום 24.6.2016, בוצעה בניגוד להוראות חוק ניירות, המחייבות את המשיבה להפעיל זירת
33 סוחר באופן שוטף והוגן ואף תוך הפרה של חובות המשיבה מכוח הסכם המסחר לרבות הפרה של
34 חובת תום הלב הקבועה בסעיף 39 לחוק החוזים, ואף תוך הפרת חובה חקוקה כמשמעותה בסעיף
35 63 לפקודת הנזיקין.
36



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס500 ישראל בע"מ

16. ועוד. לקוחות המשיבה כמו גם המבקש שרכשו אופציות (put) עוד קודם להיוודע תוצאות משאל העם בבריטניה, עשו זאת מתוך הערכה שהרוב יצביע בעד התנתקות בריטניה מהאיחוד האירופאי. זאת, תוך נטילת סיכון שהערכתם תתבדה ובמקרה כזה הם צפויים להפסידים מנגד אם הערכתם תתברר כנכונה הם יהיו צפויים לרווחים בשל ירידת שער נכס הבסיס בבורסה בגרמניה. בנסיבות אלה ומשהתבררו תוצאות משאל העם בבריטניה, היה צפוי שהפסקת המסחר באופציות ללא הצדקה, תמנע מלקוחות המשיבה שרכשו אופציות לממש את הרווחים שהיו צפויים להם. על כן, ובהתחשב באמור לעיל, נראה כי קיימת אפשרות סבירה שטענות המבקש לעניין הרשלנות של המשיבה בנקיטת צעד של הפסקת מסחר, יתקבלו אף הן.
17. ככל שימצא שהפסקת המסחר באופציות נעשתה שלא כדין, ובשלב זה כך נראה, אזי הרווח שנמנע מלקוחות המשיבה שהחזיקו באופציות עובר להפסקת המסחר בהן, הוא רווח שנצמח למשיבה שלא כדין ונראה כי קיימת אפשרות סבירה שטענות המבקש בעילה של עשיית עושר ולא במשפט יתקבלו.
18. עוד אוסיף, כי בחקירתו אישר יבגני שכבר בשעה 10:00 הציטוט של האופציות "חרג מהפרמטרים" והשינוי הגדול בשער נכס הבסיס נבע מתוצאות משאל העם בבריטניה. למרות זאת, המסחר באופציות חזר רק בשעה 11:29 בבוקר (ש' 19 ע' 80 לפרוטוקול הדיון מיום 26.12.2019). בנסיבות אלה, אפילו הייתי מגיע למסקנה שהפסקת המסחר באופציות על ידי המשיבה, נעשתה כדין, ובשלב זה איני סבור כך, עדיין על המשיבה להוכיח שהייתה לה הצדקה שלא לחדש את המסחר מיידית ולעכב את המסחר באופציות עוד כשעה וחצי. זאת, מכוח חובתה של המשיבה המעוגנת בחוק ניירות ערך, להפעיל את זירת הסוחר באופן שוטף יעיל והוגן ומכוח החובה המוטלת עליה בהסכם המסחר. לעניין זה אוסיף, כי בחקירתו אישר יבגני ש"האנומליה" בציטוטים שהתקבלו לא הייתה כתוצאה מבעיה טכנית במחשב אלא שהשוק "פשוט השתולל בפועל" (ש' 9 ע' 77 לפרוטוקול הדיון מיום 26.12.2019). על אלה יש להוסיף, כי אין חולק שאופציות נוספות כגון call 9800 אשר התבססו אף הן על מדד ה DAX חזרו לפעול שעה שמהמבקש נמנע מלסחור באופציות המבוססות גם הן על מדד ה DAX, ועל פניו בשלב זה ולמרות הסברים שניסה יבגני לספק במסגרת חקירתו אודות אופן עבודת צוות ניהול הסיכונים, לא נראה שהייתה סיבה סבירה להבחנה בין המכשירים הפיננסיים שהתבססו על אותו נכס בסיס מקום שהיה ברור שהציטוטים אינם נובעים מכשל טכני אלא כתוצאה מתוצאות משאל העם בבריטניה. על כך, יפים דברים שאמר פרופ' קלעי בחקירתו:
- 31 **"...הפסקות מסחר יכולות להיות מטבען בלתי צפויות, זאת אומרת, מה יכול להיות?**
32 **למשל, פתאום חברה אחת משתלטת על חברה אחרת ומציעה פרמיה של 100%. אתה**
33 **מבין? המחיר קופץ ב - 100%, המסחר יופסק לרגע עד שיבינו שעלייה ב - 100%**
34 **הגיונית, נובעת ממשהו נכון וימשיך".**
- 35



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

19. בסיכומיה טענה המשיבה כי הטענה לעניין משך זמן הפסקת המסחר היא בגדר טענה חדשה והרחבת חזית.
- אכן, מדובר בהרחבת חזית, אולם משניתנה למצהיר ולמומחה מטעם המשיבה הזדמנות סבירה להתייחס לעניין זה והם אף התייחסו וסיפקו נתונים אודות משך זמן הפסקת המסחר, אין לראות בכך הרחבת חזית אסורה.
20. אשר להוכחת הנזק שנגרם למבקש המהווה רכיב נדרש בעילות הנזיקיות והחוזיות עליהן סומך המבקש את בקשת האישור. פרופ' קלעי צירף לתצהירו תרשים מס' 8 וטבלה מס' 3 מהם עולה כי האופציות נסחרו ביום 24.6.2016 בשעה 10:05:32 בשער 412.3 לעומת מסחר בשער כ-100 ביום הקודם (ראה גם הסברו של יבגני בע' 93 לפרוטוקול הדיון מיום 26.12.2019). דהיינו לו יכול היה המבקש למכור את האופציות בשעה שביקש לעשות זאת 10:33 היה מרוויח את ההפרש בין שער הקניה של האופציות לבין השער האמור (ככל שלא היה שינוי בשער האופציות).
- ועוד. לאחר העברת תלונת המבקש לבדיקת "צוות בכיר" של המשיבה הציעה המשיבה למבקש סכום לא מבוטל של 1,638 אירו אשר לטענת המשיבה "חושב בהתאם לשער הגבוה ביותר אשר התקיים בשוק בבוקר של ה- 24.6.2016" (נספח 5 לתשובת המשיבה). דהיינו המשיבה עצמה הודתה בזמן אמת (למרות ההסתייגות לפיה מדובר במחווה לפנים משורת הדין) שהיה פער בשער האופציות לטובת המבקש אילו יכול היה לממש אותן ביום 24.6.2016.
- מכאן, שהמבקש עמד בנטל להוכיח שקיימת אפשרות סבירה שנגרם לו נזק וככל שמדובר בהיקף הנזק שנגרם למבקש, עניין זה יכול ויתברר במסגרת ההליך העיקרי.
21. ביחס לציטוטים עליהם נסמך פרופ' קלעי, ראיתי לציין, כי מדובר בנתונים שהתקבלו לכאורה מ"בלומברג" והועברו על ידי המשיבה לפרופ' קלעי, אלא ש"בלומברג" לא שימש ספק נתונים של המשיבה בזמן אמת, ועל כן, טענות המשיבה באשר לציטוטי "0" שלכאורה הגיעו לידיה והובילו אותה להחלטה על הפסקת המסחר, אינן משכנעות לפי שאינן נסמכות על ראיות באשר לנתונים שהיו בידי המשיבה בזמן אמת. כך או כך, במסגרת חקירתו הבהיר יבגני שבזמן אמת היה ברור שלא נפל כשל טכני בציטוטים שהתקבלו אצל המשיבה מספקי הציטוטים.
- עוד אוסיף לעניין חוות דעת קלעי, כי גם היא נסמכה על נתוני "בלומברג" ולא על נתוני ספקי הציטוטים של המשיבה ובחקירתו אישר פרופ' קלעי שלא ראה את איך מפסיק המסחר של המשיבה פועלים והוא אינו מסוגל לאשר "שבאמת הדברים נעשים כפי שהחברה אמרה לי"...לא בדקתי במו עיני לראות שזה אכן כך" (שי' 16 ע' 129 ו- שי' 10 ע' 130 לפרוטוקול הדיון מיום 26.12.2019).



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

1 עוד לציין, כי בחקירתו אישר פרופ' קלעי כי לא בדק האם הייתה הפסקת מסחר בזירות סוחר
2 נוספות הפועלות בישראל ומתחרות במשיבה (ש' ע' 18 לפרוטוקול הדיונים מיום 26.12.2019),
3 אף שאופן התנהלות גופים דומים בנסיבות דומות יכולה הייתה לסייע בבירור טענות המשיבה
4 להצדקת הפסקת המסחר באופציות והעיכוב בהחזרת המסחר בהן.
5
6 22. נוכח כל האמור עד כאן, בשלב זה נראה, כי המשיבה מנסה להצדיק את הפעולות שנקטה בהסברים
7 שבדיעבד מצד פרופ' קלעי ומצד יבגני ללא כל ביסוס על נתונים מזמן אמת באשר למהלכים שנקטה
8 או לציטוטים שקיבלה מספקי הציטוטים שלה. עם כל הכבוד לא השתכנעתי שפרסום תוצאות
9 משאל העם בבריטניה בדבר ההתנתקות מהאיחוד האירופאי שהיה צפוי וידוע מראש הצדיק סגירת
10 מסחר סלקטיבית ו/או עיכוב פתיחת המסחר סלקטיבית של מכשירים פיננסיים שנסחרו בזירת
11 הסוחר שניהלה המשיבה.

התנאים לאישור תביעה ייצוגית

12
13
14
15 23. אשר לקבוצה המיוצגת. כפי שפורט לעיל נדונה רק הפסקת המסחר באופציות מיום 24.6.2016 ואין
16 בפני פרטים אודות הפסקות מסחר נוספות ונסיבותיהן. יתר על כן וכפי שפורט לעיל, יבגני העיד
17 שהפסקות מסחר כגון הפסקת המסחר מיום 24.6.2016 לא אירעו אצל המשיבה ועדות זו לא
18 נסתרה. עם זאת האירוע האמור שבו היא "נתפסה" מפסיקה ולא מפסיקה מסחר בעת ובעונה אחת
19 מעורר חשש לכאורה בדבר התנהלות המשיבה ומנגנון הפסקת המסחר שלה האוטומטי והינדי.
20 משכך על המשיבה להציג למבקש בתוך 30 יום פרוט הפסקות המסחר שאירעו ב 7 השנים שקדמו
21 להגשת הבקשה, משכן, היקף ופירוט העסקאות שנחסמו והסיבה להתרחשותן.

22
23 24. בהתחשב בכל אלה ובהתאם לקבוע בסעיף 10 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, יש להגדיר לפי שעה את
24 הקבוצה המיוצגת כדלהלן: "כל לקוחות המשיבה אשר החזיקו מכשיר פיננסי לגביו בוצעה הפסקת
25 מסחר ביום 24.6.2016 והמסחר במכשיר הפיננסי לא חזר באופן מידי". עם קבלת המידע כאמור
26 בסעיף 23 פתוחה הדרך בפני המבקש לשקול לבקש לשנות את הגדרת הקבוצה ולתקן את עילת
27 התביעה בהתאם, בתוך פרק זמן של 30 יום מיום קבלת המידע.

28
29 25. בהתחשב בהגדרת הקבוצה שבסעיף 25 והאמור עד כאן, נראה כי התובענה מעוררת שאלות
30 מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה ויש אפשרות סבירה ששאלות אלה
31 יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה.

32
33 26. אשר לדרישה לפיה תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין,
34 נראה כי מאחר והנתונים אודות היקף הקבוצה המוגדרת לעיל מצויים בידי המשיבה, יש להכריע
35 בעניין זה לאחר שיתבררו הנתונים הרלבנטיים אודות היקף הקבוצה. לפיכך ובהתאם להוראות
36 סעיף 13 לחוק תובענות ייצוגיות, על המשיבה להעביר למבקש נתונים אודות היקף הקבוצה



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 52310-03-18 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

1 המיוצגת כמוגדר לעיל, בתוך 30 ימים. המבקש יודיע בתוך 30 ימים לאחר קבלת הנתונים כאמור,
 2 אם יש מקום לברר את תביעתו כתביעה ייצוגית.
 3
 4 27. אשר ליכולתם של המבקש ובאי כוחו לייצג את הקבוצה במקצועיות וביעילות. מהאופן בו התנהלו
 5 המבקש ובאי כוחו עד כאן, יש יסוד סביר להניח שעניינה של הקבוצה ייוצג על ידי המבקש ובאי
 6 כוחו באופן הולם.
 7
 8 28. אשר לדרישת תום הלב, נראה לי כי ככל שהטענות המהותיות של המבקש חזקות יותר, דהיינו
 9 קיימת סבירות שהן תתקבלנה, אזי רק במקרים בהם מתגלה חוסר תום לב ממשי בעצם הגשת
 10 בקשת האישור או באופן התנהלות המבקש אל מול המשיבה או במסגרת הדיונים בבקשת האישור,
 11 יתעורר חשש שהתובענה תנוהל על המבקש ובאי כוחו בחוסר תום לב. במקרה כאן, ער אני לכך
 12 שהמבקש דרש מהמשיבה פיצוי בסכום גדול יחסית שלא הוסבר בזמן אמת, והוא אף התעכב
 13 למעלה משנה וחצי עד להגשת בקשת האישור בזמן שהמשיך לסחור באמצעות זירת הסוחר של
 14 המשיבה, אך בנסיבות בהן הוצע למבקש פיצוי ללא פירוט ראוי והפסקת מסחר אינו עניין של יום
 15 יום, אין די בכך כדי לקבוע שקיים חשש שהמבקש לוקה בחוסר תום לב או שהתובענה תנוהל בחוסר
 16 תום לב.

סוף דבר

בכפוף לאמור בסעיף 26 שלעיל, הבקשה לאישור תביעה ייצוגית מתקבלת באופן חלקי, כדלהלן:

- א. הקבוצה המיוצגת מוגדרת כדלהלן: "כל לקוחות המשיבה אשר החזיקו מכשיר פיננסי לגביו בוצעה הפסקת מסחר ביום 24.6.2016 והמסחר במכשיר הפיננסי לא חזר באופן מידוי".
- ב. מר אשר תורגמן ישים כתובע ייצוגי ובאי כוחו עוה"ד חנוך ארליך ושגיא דותן ישמשו כבאי כוח מייצגים.
- ג. עילות התביעה הן כמפורט לעיל ביחס להפסקת המסחר מיום 24.6.2016 בזירת הסוחר של המשיבה לרבות העיכוב בחידוש המסחר בחלק מהמכשירים הפיננסיים הנסחרים אצל המשיבה.
- ד. הסעד הנתבע יהיה כדלהלן: "לחייב את המשיבה לפצות או להשיב לכל אחד מחברי הקבוצה המיוצגת בגין הנזק (או הרווח של המשיבה) כתוצאה מהפסקת המסחר ביום 24.6.2016 במכשירים פיננסיים הנסחרים בזירת הסוחר של המשיבה.
- ה. מטענות הצדדים נראה כי המשיבה תיקנה את תקנונה בהתייחס להפסקות המסחר, ועל כן, ובכדי שלא לסרב את התביעה הממוקדת באירוע מסוים, איני רואה לנכון לכלול את הסעד המבוקש בסעיף ד.



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 18-03-52310 אשר תורגמן נ' פלוס 500 ישראל בע"מ

1

2

המשיבה תשלם למבקש את הוצאות המשפט, ושכ"ט עו"ד בסך 65,000 ₪.

3

4

תזכורת פנימית בעוד 60 ימים.

5

6

מזכירות בית המשפט תמציא את ההחלטה לבאי כוח הצדדים
ניתנה היום, י"ג חשוון תשפ"ב, 19 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

7

8


מגן אלטוביה, שופט

9

10

